БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№278 (8498) 1957 оной ноябриин 27, среда Сэн 20 мүнгэн

КПСС-эй обкомдо

Республикын колхозууд болон совхозуудай һаалишадта Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой һаалишадай хандаһан бэшэг тухайда КПСС-эй обкомой секретариат иигэжэ тогтоогоо:

1. Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад үбэлэй туршада нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө хахад пүүд һү һаахын түлөө тэмсэе гэжэ республикын һаалишадта байгша оной ноябриин 22-то бэшэгээр хандаһан байна. Энэ үүсхэлыень һайшааха.

2. Колхозууд, совхозуудай һү һаалиин фермэнүүдтэ энэ бэшэг зүбшэн хэлсүүлхыень, бүхы арга боломжоёо хүсэд хэрэглэжэ, шэнэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые һаалишадай абаха тухайда хүдэлмэри ябуулхыень КПСС-эй айкомуудые уялгалха.

[А]грозоотехническэ курсанууд

[М]анай республикын колхо[зууд], совхозууд бүхы Совет [ор]ной хүдөө ажахын хүдэл[мэри]лэгшэдтэй хамта үндэр [ур]гаса абаха, адуу ма[лай] ашаг шэмые дээшэлүүлхэ [т]э шармайн оролдоно. Энэ [...]я түрын удхашанартай зо[...]ые тон түрүүн дүй дүр[...]тэй, мэргэжэл шадабари[тай] хүнүүдэй гол түлэб шиид[хэ]жэ байһаниинь мэдээжэ.

[Т]иимэһээ һүүлэй хэдэн жэ[л] туршада колхознигууд, [сов]хозуудай хүдэлмэришэниие [...] ажахын наукануудай үн[э]... һууритай, түрүү дүй дүр[...]тэй танилсуулха тушаа ни[...] хүдэлмэри хэгдэһэн бай[на]. Илангаяа агрозоотехниче[скэ] курсанууд ехэхэн үүргэ [...]гээ. Эндэ ургамалай ажа[лда] хүдэлдэг хүнүүд, малшад [...]ада, фермэдэ ажаллажа [...]аад, эрдэм мэдэрэлээ, мэр[гэж]эл шадабаряа дээшэлүүлхэ [...]тай байдаг.

[М]үнөө үедэ колхозууд, сов[хоз]уудта хоёр-гурбан жэлэй [агроз]оотехническэ курсануу[д] дүүргэжэ гараһан хүнүү[д] олошорбошье, бригада, [...]мэ дээрэ түрүүшынхеэ хү[...]эеэ залуушуул олоороо [...]эн байна. Гансахан энэ [жэ]лэй туршада арбадахи [...]с дүүргэһэн хэдэн зуун һу[рал]ад колхоз, совхоздо [аж]аллахаяа гараа.

[Ий]мэ байдалые хараадаа аба[н] зарим колхозуудай, сов[хоз]уудай хүтэлбэрилэгшэд, хү[дөө] ажахын мэргэжэлтэд һу[рал]салай шэнэ жэлые эмхи[...]ээр эхилһэн байха юм. [Тар]багатайн аймагай Жэрэ[...] МТС-эй харьяата колхо[зуу]дта агрозоотехническэ 12 [круж]ок эмхидхэгдэжэ, тэндэ [...]аран хүн һурана. Агрозоо[техн]ическэ курсануудта һу[рал]саха хүнүүдые оложо, кол[хоз]уудай правлени баталһан [байн]а. Эдэ кружогуудай хүтэл[бэри]лэгшэдтэй МТС-тэ тусхай [семи]нар үнгэргэгдэбэ. «Комму[низ]м», «Восход» колхозуудта [түрү]үшын занятинууд болоо. [«Во]сход» колхоздо эмхидхэг[дэһэ]н кружогуудта гол түлэб [энэ] жэлдэ фермэдэ хүдэлхэеэ [...]эн залуушуул һуралсана. [Кру]жогуудайнь заняти һара[да] гурба дахин үнгэргэгдэ[хэ]р хараалагданхай.

[Тии]гэбэшье, юрэнхы дээрээ [кол]хознигуудай, совхозуудай [хүд]элмэрилэгшэдэй һуралсал [...]гаар эмхидхэгдэнэ, тэрээн[эй] дутагдалнууд яһала олон. [Илан]гаяа һуралсалай энэ жэл [...]алтагүйгөөр эхилбэ. Рес[пуб]ликын олонхи колхозууд, [сов]хозуудта мүнөө хүрэтэр [курс]ануудта һураха хүнүүдые [...]рхойлоогүй, тэрэнэй һу[рал]салай түсэб табигдаагүй [б]айгаар. Иимэ байдал Хориин, [...]аршэбэрэй, Зэдын болон [...]д аймагуудта үзэгдэнэ. [Ул]аан-Усанай МТС-эй ха[рья]ата нэгэшье колхоздо агро[зоот]ехническэ курсануудай за[нят]и эхилээдүй.

[М]үнөө жэлдэ Хориин хони[ной] совхоздо дунда һургуули [дүү]ргэһэн залуушуул олоороо ерэһэн байна. Теэд совхозой дирекци, партийна эхин организаци эдэнэрэй дунда агрозоотехническэ һуралсал эмхидхэхэ талаар юушье хээгүй байһаар.

Һуралсалай шэнэ жэл хаа хаанагүй ноябрь һарада эхилхэ байһан аад, мүнөө хүрэтэр захалаадүй. Республикын Хүдөө ажахын министерство, МТС-үүд, колхозууд, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энэ шухала хэрэгтэ анхарал багаар табина, зарим ушарта тэрэниие тоохогүй ябадал гаргана. Хүдөө ажахын министерство һуралсал эмхидхэхэ тушаа захиралта гаргаһаараал бүхы хүдэлмэреэ хизаарлаһан байшоо. Тэрэнэй кадрнуудые бэлэдхэхэ, ургамалай ажахы эрхилхэ, мүн мал ажалай Управлени энэ хүдэлмэриие эмхидхэхэ, МТС-үүд болон совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдтэ эрилтэ табиха уялгатай байгаад, миин «нюдэ балай, шэхэ дулии» һуужа байдагынь гэмшэлтэй.

Агрозоотехническэ һуралсал эмхидхэхэ хэрэгтэ иимэ харюусалгагүйгөөр, хайша хэрэгээр хандадаг ябадалые дары усадхаха, эдэ курсануудай заняти хаа хаанагүй дары эхилхэ гээшэ шухала зорилго мүн.

Мүнөө жэлдэ энэ хүдэлмэриие амжалтатайгаар ябуулха арга боломжо гүйсэд бии. Агрозоотехническэ курсануудта колхознигуудые һайнаар һургаһанайнь түлөө хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые урмашуулхые колхозуудай правленидэ дурадхагдаһан байна. Мүн һуралсалай түсэб табигдахадаа курсада ябагшадай эрилтэ хараада абтаха, тэндэ эгээл шухала хэрэгтэй юумэнүүд заагдаха болоһон байха юм.

Агрозоотехническэ һуралсалай шанарые саашадаа һайжаруулхын түлөө эдэбхитэй бэрхэ мэргэжэлтэдые курсануудта заахаар томилоод, тэрэнэй хүдэлмэридэ али болохоор туһалха, саг үргэлжэ хинан шалгажа байха хэрэгтэй. Курсануудай занятиие һонирхолтойгоор, аша үрэ ехэтэйгээр ябуулхын түлөө тэрэниие нютагай колхоз, совхозой ажабайдалтай нягта холбоотойгоор үнгэргэхэ шухала. Курсануудта һом заадаг мэргэжэлтэдэй шадабарииень дээшэлүүлхын түлөө Хүдөө ажахын Министерство, МТС болон совхозуудай дирекци тэдэнэрые суглуулжа, семинар хэжэ байха уялгатай.

Колхозуудай, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд курсануудые занятияа хэхэ зохид һайн гэр байраар, һуралсалай бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха зэргэтэй.

Гадна, курсантнуудта үзэһэн юумэеэ бодото ажал дээрээ нэбтэрүүлхэ, үе үе болоод лэ түрүү ажахынуудта экскурсяар ошожо байха арга нүхэсэл һуралсагшадта олгохо шухала.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКЫН АЖАЛШАД БҮХЫ СОВЕТСКЭ АРАДТАЯА ХАМТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ ОРОНУУДАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ, ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ ТҮЛӨӨЛЭГШЭНЭРЭЙ ЗҮБЛӨӨНЭЙ ДЕКЛАРАЦИ, ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ МАНИФЕСТЫЕ БҮРИН ҺАЙШААНА

Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнэй Декларациие манай республикын ажалшад ехэтэ һайшаана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Механлит» заводой агитатор М. И. Буценец «МАЗ» маркын автомашина заһабарилха участогай хүдэлмэришэдтэ Деклараци уншажа байна. **А. Мантаевай фото.**

Коммунизмын һаруул һайхан ерээдүйн түлөө

АШХАБАД, (ТАСС). Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнэй Декларациие Туркменистанай ажалшад һайшаан дэмжэнэ. «Красный молот» гэжэ Ашхабадай заводой кузнечно-котельнэ цехын хүдэлмэришэнэй суглаан дээрэ слесарь Имам Курбанов үгэ хэлээ.

Энэ Деклараци угаа ехэ удхашанартай документ мүн,—гэжэ тэрэ хэлээ.—Социализмын оронуудай амжалта, коммунистическэ партиин политика Деклараци дотор тон зүбөөр харуулагданхай. Эб найрамдалай лагериие бэхижүүлхэ, коммунизмын илан мандахын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаха гээшэ манай арюун уялга мүн болоно. Жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын, ерэхэ жэлэй түрүүшын хахадта шэнэ зүйлэй продукци бүтээн гаргахын түлөө бүхы шадалаараа оролдохобди.

Ленинэй районой Тельманэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин комсомолшууд-залуушуулай звеное даагша нүхэр Хайбергенова иигэжэ мэдүүлээ:

— Эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдэй һанал хүсэлынь Деклараци дотор харуулагданхай. Бидэнэр дайе эхилүүлхэгүйбди, үнэн сэхэ ажалаараа эб найрамдал бэхижүүлхэбди. Манай звено га бүриһөө 55 центнер хлопок хуряажа, ехэ амжалта туйлаһан байна, саашадаашье бидэнэр эршэ хүсэеэ бууруулхагүйбди.

Митингнүүд, суглаанууд болон хөөрэлдөөнүүд республикын фабрика, заводуудта, зургаадахи табанжэлэй барилгануудта, колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдтэ болоно байна. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын, коммунизм байгуулха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлхэ байһанаа советскэ хүнүүд хаа хаанагүй мэдүүлнэ.

Һайн сэдьхэлтэй бүхы хүнүүдтэй хамтабди

Иволгын аймагай колхоз, МТС, промышленна предприяти, эмхи зургаануудаар коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөн дээрэ баталан абтаһан Деклараци, эб найрамдалай Манифесттэй ехэ баяртайгаар танилсажа байна.

«Улаан Оронго» колхозой малай фермэ, гүүртэнүүдээр 40 агитатор эдэ шухала документнүүдые колхознигуудта уншажа, ойлгуулжа эхилээ.

Деклараци, эб найрамдалай Манифестые агитаторай уншажа үгэһэнэй һүүлээр колхозой ахалагша хонишон Дашицырен Цыренов иигэжэ хэлээ:

Юртэмсэ дэлхэйн улад зон дэлхэйн хоёр дайнай үедэ хэсүү байдалда ороһон, муу юумэ үзэһэн байна. Энээнһээ хойшо хэрбээ дайн болоо һаа, улам хүндэ гасалан ушаруулха, үшөө олон хүнэй аминда хүрэхэ, бүри һүрөөтэй хойшолонгуудые орхихо байһаниинь манай совет арад, мүн бүхы хүн түрэлтэн мэдэхэ байнабди.

Тиимэһээ бидэнэр һайн сэдьхэлтэй бүхы хүнүүдтэй хамта гар гараа барилсан эб найрамдалай түлөө тэмсэхэбди, энэ агууехэ тэмсэлдэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын тула ажал хүдэлмэридөө шэнэ амжалта туйлаха ёһотойбди.

Иимэ хөөрэлдөө мүн Нарһата Толгойн һаалиин гүүртэ дээрэ колхозой партийна организациин секретарь Р. Бимбаев үнгэргэбэ. Эндэхи һаалишад, малшад Декларацы, эб найрамдалай Манифестые нэгэн дуугаар һайшааба.

—Эдэ түүхэтэ документнүүд соо хүдэлмэришэн тариашадай, наукын, техникын ба культурын хүдэлмэрилэгшэдэй, бүхы арад зоной үнэн зүрхэнэй эрмэлзэлгэ тухай хэлэгдэнэ, энэ хадаа бүхы дэлхэйн арад түмэнэй зол жаргал хангаха, ерээдүйн һаруул һайхан байдал мандуулха хэрэгтэ зорюулагданхай. Тиимэһээ бидэ малшад булта дэмжэнэбди, үнэн зүрхэнһөө һайшаанабди гэжэ гүүртые даагша Чойжо Доржиев мэдүүлбэ.

Д. Цыренов.

Эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө

1957 оной ноябриин 14—16-да Москвада болоһон социалистическэ оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнэй Декларацитай, Манифесттэй Хориин аймагай ажалшад ехээр һонирхон танилсажа эхилээ. Мүнөө аймагай леспромхоз, совхоз, МТС, колхозуудаар хэдэн арбаад агитаторнууд энэ түүхэтэ документые ажалшадта ойлгуулжа байна.

Хориин МТС-эй үнинэй хүдэлмэришэн, түмэршэ дархан Аюр Бадмаевич Боянов иигэжэ хэлэбэ:

Газетэдэ толилогдоһон Деклараци, эб найрамдалай Манифест хадаа тон ехэ удхашанартай документнүүд болоно. Эдээниие уншаад байхадаа, эб найрамдалай хүсэнэй ехээр хүгжэн мандаһые, эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй улам олошоржо байһые харанабди. Эб найрамдалай түлөө арад зоной агууехэ тэмсэлые социалистическэ оронуудай арадууд, коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд толгойлжо ябана. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө хубитые оруулха гээшэ эб найрамдалда дуратай хүн бүхэнэй нангин уялга болоно. Тиимын тула, мүнөө хүдөө ажахын машинануудые заһабарилжа байхадаа, үдэр бүриингөө даабари 200 процентһээ доошо бэшээр дүүргэхэб, гэжэ уялга абанаб.

Социалистическэ оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнэй Декларациие Хүрбын леспромхозой Хасууртайн пунктын модошод угаа ехэ баяртайгаар угтаад, танилсажа байна. Тэдэнэр жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 16 мянган кубометр модо шэрэхэ гэһэн уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ, 1958 ондо бүри ехэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлбэ.

Ц. Дандаров, манай корр.

„[А]РАДУУДАЙ ХООРОНДЫН ЭБ НАЙРАМДАЛ УЛАМ [Б]ЭХИЖҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ" УЛАСХООРОНДЫН ЛЕНИНСКЭ ШАНГАЙ КОМИТЕДТЭ

[«А]радуудай хоорондын эб найрамдал улам бэхижүүлхын түлөө» [уласх]оорондын Ленинскэ шангай Комитедэй заседани 1957 оной ноябриин 11-дэ болоо. Тус Комитет олон кандидатура зүбшэн хэлсэжэ, [...]ной шангуудые олгобо. Энээнэй урда тээ тодорхойлогдоһон гу[...]ёһоор, Комитедэй тогтоол 1958 оной январиин 1-дэ толилогдохо. Тэхэтэй хамта, энэ Комитет Франциин уранзохёолшо Луи Ара[гоной] түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, тэрээндэ шан [олгохо] тухай шиидхэбэри гаргаа.

«АРАДУУДАЙ ХООРОНДЫН ЭБ НАЙРАМДАЛ УЛАМ [БЭ]ХИЖҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ» УЛАСХООРОНДЫН ЛЕНИНСКЭ ШАНГАЙ КОМИТЕДЭЙ ТОГТООЛ

1957 оной ноябриин 11.

[Ф]ранциин уранзохёолшо, ниитын ажал-ябуулагша Луи Арагоной [түрэһөө]р жара наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, эб найрамдал са[хих]а бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ ехэ габьяатай байһыень тэмдэг[лэн, «А]радуудай хоорондын эб найрамдал улам бэхижүүлхын түлөө» [уласх]оорондын Ленинскэ шан Луи Арагондо олгохо.

Комитедэй Түрүүлэгшэ Дмитрий СКОБЕЛЬЦЫН.
Комитедэй Түрүүлэгшын орлогшо ГО МО-ЖО.
[Ком]итедэй гэшүүд: **Григорий АЛЕКСАНДРОВ, Джон БЕРНАЛ, Ян ДЕМБОВСКИЙ, Анна ЗЕГЕРС, Павло НЕРУДА, Михаил САДОВЯНУ, Сахиб Синг СОКХЕЙ, Илья ЭРЕНБУРГ.**

[БМ]АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр Г. И. Климовые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

[Түрэһ]өөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь [дашар]амдуулан, КПСС-эй обко[мой с]екретарь Григорий Игнатье[вич] Климовые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

[Улан]-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
[1957] оной ноябриин 26.

АРАДАЙ СҮҮДЭЙ ҺУНГАЛТЫН УРДА ТЭЭ

Найдабаритай кандидат

Һаяхан Улан-Удын оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд олоороо сугларжа, арадай судьяда, арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлээ.

— Би арадай судьяда кандидадаар Мороков Александр Иннокентьевичые дэбжүүлхые дурадханаб, —гэжэ индивидуальна цехын начальник нүхэр Сафронова хэлээд, —Таанар юун гэжэ һананат?—гэбэ.

— Елена Михайловна, дурадхаһан хүнэйнгөө намтарые, ажалябуулгыень хэлэжэ үгыт?—гэһэн асуудал оёдолшодой дундаһаа дуулдаба.

— Болохо даа, болохо. Александр Иннокентьевичын намтарые, ажалябуулгыень би һайса мэдэнэб. Тэрэ 1922 ондо Баргажан нютагта угытэй ядуу бүлэдэ түрэһэн юм. 1939 ондо нүхэр Мороков анха түрүүшынхеэ хирпиисын заводто нормировщигоор хүдэлмэрилжэ эхилһэн байгаа. 1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда ябалсажа ерэһэнэйнгээ һүүлээр, Эрхүүгэй хоёр жэлэй юридическэ һургуули дүүргэһэн юм. Нүхэр Мороковые 1954 оной декабрьда манай Городской районой хүдэлмэришэд, албахаагшад нэгэдэхи участогайнгаа сүүдтэ арадай судьягаар һунгаа һэн. Энэ ажалдаа Александр Иннокентьевич 1948 онһоо хойшо хүдэлмэрилхэ зуураа, Советскэ Конституциин Хуули ёһые ажал дээрээ үнэн сэхэр баримталжа, арад зоной найдабариие этигэмжэтэйгээр харюулжа байдаг. Тэрэнэй хүтэлбэри доро сүүдэй хэрэгүүд социалистическэ хуулиин ёһоор шиидхэгдэнэ.

Гадна, Александр Иннокентьевич КПСС-эй районно комитедэй гэшүүн, ажалшадай депутадуудай районно Соведэй депутат юм. Энэ нүхэр арад зонойнгоо дунда, партийна эхин организацидаашье тон хүндэтэй.

— Нүхэд, би Елена Михайловнагай дурадхалые тон ехээр һайшаанаб. Юундэб гэхэдэ, Александр Иннокентьевич ажал хүдэлмэридөө үнэн зүрхэнһөө хандахаһаа гадна, абари зангаар, хүндэ хандасаараа һайн, сэхэ сэбэр ябадалтай хүн,—гэжэ зоной захилаар юумэ оёдог цехын начальник А. М. Ероносов хэлэбэ.

Иигэжэ хэдэн һанамжануудай хэлэгдэһэнэй һүүлээр оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд нүхэр Мороков Александр Иннокентьевичые арадай судьяда кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээ.

Зоной захилаар хубсаһа оёдог цехынхид арадай заседательда кандидадаар түрүү бригадынгаа бригадир Бухольцева Антонина Ивановнае дэбжүүлээ. Антонина Ивановна 1948 онһоо хойшо оёдолой фабрикада эдэбхитэйгээр ажаллана.

М. Гончиков.

Боргойн совхоздо

ЗЭДЭ, **(телефоноор абтаба).** Һаяхан Боргойн хониной совхоздо малшадай болон хүдэлмэришэдэй суглаан боложо, арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлээ.

Кандидадуудай тоодо совхозой түрүү хонишодой нэгэн нүхэр Д. Ц. Норбоев оролсоно.

Эрхим хонишон Норбоевой хүтэлбэрилдэг хонишодой бригада 751 эхэ хониноо 732 хурьга абажа, гарза хоролтогүйгөөр, тобир тарганаар түлжүүлжэ, эхэһээнь һалгаагаа. Иигэжэ 100 эхэ хонин бүриһөө 98 хурьган абтаба.

Тэрэшэлэн Сагаан-Нуурай сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Хубанов, совхозой зоотехник нүхэр Гизатов, түрүү хонишон нүхэр Цыденова гэгшэд арадай заседательнуудта кандидадуудаар нэгэн дуугаар дэбжүүлэгдээ.

Мүн иимэ суглаанууд Зэдын аймагай колхозуудаар, хүдөө нютагуудаар, эмхи зургаанууд болон предприятинуудаар боложо байна.

Н. Цыбенов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Бичурын аймагай партконференциhээ

Байгша оной ноябрийн 23-да Бичурын аймагай XV партконференци болоо. Партиин айкомой секретарь В. Г. БОЛЬШАКОВОЙ хэhэн тоосоото элидхэл конференциин делегадууд зүбшэн хэлсэжэ, айкомой худэлмэридэ байhан дутагдалнуудые шүүмжэлhэн байна. Хамта 19 хүн үгэ хэлээ.

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр А. У. ХАХАЛОВ конференцидэ хабаадажа, тэндэ үгэ хэлэhэн байна.

Партиин айкомой худэлмэри хангалтатай дээрэ тоологдоо.

Конференци дээрэ партиин айкомой, шалгалтын комиссиин шэнэ состав, КПСС-эй обкомой ээлжээтэ конференциин делегадууд hунгагдаа. Һүүлээрнь эмхидхэлэй пленум боложо, КПСС-эй айкомой секретарьнуудаар нүхэд В. Г. БОЛЬШАКОВ, Е. М. ФЕДОТОВ, Д. И. БЕРДЕННИКОВ гэгшэд hунгагдаба.

Газетынгээ энэ хуудаhанда конференциин делегадуудай хэлэhэн үгэhөө толилнобди.

Ороохо таряа улам ехээр абая

(Бичурын МТС-эй директор нүхэр Нетёсовой үгэhөө)

Мяха, hү, тоhоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гээшэ манай колхоз, совхозуудай гол зорилго болонхой. Энэ зорилго бэелүүлхын тулада нэн түрүүн таряан ажал хүгжөөхэ, гэжээл бэлэдхэлгэ hайжаруулха хэрэгтэй. Гэхэтэй хамта, МТС-эймнай харьяата колхозууд таряанай ургаса абаха тушаа хараалhан түсэбөө холо дүүргэбэгүй. Сахарна свёкло олзо доход ехээр үгэдэг культура мүн. Гэбэшье, энэ жэлдэ аяар 37 мянган центнер свёкло дутуу абаабди. Тэрэшэлэн хартаабхын мүртэй ургаса абтабагүй.

Ажахын энэ жэлдэ иимэ хангалтагүйгөөр худэлмэрилhэн дээрэhээ колхозууднай худөө ажахын продуктнуудаар гүрэнтээ гүйсэд тоосожо шадабагүй. Илангаяа «Ленинский путь» колхоз худөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө нэгэшье зүйлөөрнь дүүргээгүй. Иимэ хангалтагүй худэлмэриин гол шалтагаан юуб гэхэдэ, манай МТС таряан ажал хүгжөөлгөөр хараалhан хэмжээ-ябуулгаяа дүүргэнэгүй. Колхозуудай правленинүүд МТС-эй дирекцитэй холбоо барисаагүйгөөр худэлмэрилнэ.

МТС болон колхозуудай партийна организациин хүтэлбэрилэгшэд эдэ дутагдалнуудые хаража байгаад, зохихо хэмжээ абахын түлөө оролдоогүй байха юм. Тииhээ титэр мүнөө партиин айкомой тоосоото элидхэл соо манай МТС-эй, тэрэнэй дэргэдэхи парторганизациин худэлмэридэ байhан дутагдал тухай хэлэгдэбэгүй.

Саашадаа таряан ажалые эрид шууд хүгжөөхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ саг ерээ. Мүнөө колхозуудта үрэhэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ худэлмэри муугаар ябуулагдана. Таряанай поли, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха, мүн бусад үтэгжүүлгэ хэхэ худэлмэри жэлhээ жэлдэ хангалтагүйгөөр хэгдэнэ. Партиин айкомой шэнээр hунгагдаhан бюро худөө ажахын үндэhэ hуури болохо таряан ажал хүгжөөлгэдэ онсо анхарал хандуулха ёhотой. Тиигэжэ колхоз, МТС-эй партийна организацинуудай худэлмэридэ шанга эрилтэ табиха шухала.

Совхоздо багаар туhалаа

(Бичурын совхозой директор нүхэр Юмсуновай үгэhөө)

Манай совхоз байгуулагдаhаар тиимэшье үни болоогүй. Энэ жэлэй үнгэрhэн 10 hара 20 хоног соо үнеэн бүриhөө 1805 литр hүн hаагдаа. Энээнии нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэбэл, 905 литрээр ехэ болоно. 2734 центнер hү, 435 центнер мяха нёдондоной энэ үеынхиhөө ехээр гүрэндэ тушаагаабди.

Совхозоймнай партийна организаци мал адуулжа таргалуулха хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулаа. Адуулгашанаар дүй дүршэлтэй хүнүүдые томилhон байна. Дунда зэргээр толгой бүриин 302 килограмм шэгнүүртэй 331 үхэр, 43 килограммай — 1163 хони, 81 килограммай — 237 гахай гүрэндэ тушаагаабди. Тиихэдэ 1956 ондо хонин бүриhөө 1,7 килограмм нооhо хайшалhан hаа, энэ жэлдэ 2,5 килограмм хайшалагдаба.

Мал ажалда зарим тэды амжалта туйлажа байбашье, ажахыдамнай ехэ дутагдалнууд бии. Партиин айкомой бюро совхозые үнөөл hулаар хүтэлбэрилнэ. Колхозуудые совхоз болгохо худэлмэри аяар гурба hара соо унжагайрhан, бүхэли hара соо партийна организацинууд нэгэдхэгдээгүй байгаа. Удаан саг соо мэргэжэлтэдгүй байгдаа. Бага-Куналейн МТС-hээ абаhан техникэмнай барандаа хуушан, заримааниинь хэрэгhээшье гарашанхай hэн. Машина зэбсэгээр дуталдаhан дээрэhээ таряа хуряалгаяа унжагайруулаабди.

Партиин айкомой бюро шэнээр байгуулагдаhан совхоздо анхарал бүри ехээр табихын орондо, энэ тэрэ захиралтаар хамаг хүтэлбэреэ хизаарлаhан байна. Мүнөөшье совхознай техникээр гүйсэд хангагдаагүй. Тус асуудал шиидхэлгэдэ айкомой хүтэлбэрилэгшэд багаар туhална гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Совхозоймнай партийна организаци ерэхэ 1958 ондо үнеэн бүриhөө 2500 килограмм hү hааха, хонин бүриhөө 3 килограмм нооhо хайшалха, 3000 центнер мяха, тэрэ тоодо 750 центнер гахайн мяха гүрэндэ тушааха зорилго худэлмэришэдэйнгөө урда табинхай. Энэ зорилгоёо дүүргэхын түлөө коммунист бүхэмнай шангаар тэмсэхэ байна.

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ

(Охин-Булагай МТС-эй директор нүхэр Плюснинэй үгэhөө)

Манай МТС-эй харьяата колхозууд hү ехээр hаахын түлөө тэмсэжэ, зарим тэды амжалта туйлаа гэхэдэ болохо. Үнеэн бүриhөө hү hаалгые дунда зэргээр 500 литрээр дээшэлүүлээ. Ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриhөө 2000 литр hү hааха зорилго мүнөө табигдаба. Хэлэhэн үгэдөө хүрэхын тулада МТС-эй, мүн колхозуудай партийна организацинууд эртээнhээ зохихо хэмжээ абаха уялгатай.

Малай үбэлжэлгэ эхилhээр нилээд болобо. Теэд колхозуудта мүнөө болотор үнеэдэй тэжээлынь буйлуулагдангүй үгтэнэ. Солоомо болон бусад тэжээл хэршэхэ, ууралтуулха, извёсткын сайдамаар дэбтээхэ худэлмэри хэгдэнэгүй. Зарим колхозуудта кормокухнишье тодхогдоодүй байhаар. Тэрэшэлэн эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ мяха ехээр абадаг болохо талаар бии байhан арга боломжо хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Колхознигууд болон худөөгэй бусад ажалшадhаа мал худалдан абаха арга хэдышье бии. Гансал тэрэниие эмхидхэхэ хэрэгтэй. Партиин айкомой бюро эдэ дутагдалнуудые усадхаха тушаа колхозуудай парторганизацинуудта эрилтэ хээгүй байhаниинь гэмшэлтэй.

Чапаевай, Ленинэй, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта малай үбэлжэлгэдэ хабаадаха коммунистнууд хубаарилан табигдаагүй. Гүүртэ, фермэнүүдтэ малшадай байха гэрнүүд заhабарилагдаагүй байhаар. Мүн культурна худэлмэри муугаар ябуулагдана. Партиин айком малай үбэлжэлгэдэ онсо анхарал хандуулха бэзэ гэжэ найдагдана.

Партийно-политическэ, культурна худэлмэри тухай

(Делегадууд нүхэд Федотов, Морев гэгшэдэй үгэhөө)

Ажахын ямаршье худэлмэридэ, мүн ажабайдалдаашье коммунист хүн бусадта эрхим жэшээ харуулжа ябаха уялгатай. Энэ талаар манай аймагай олохон парторганизацинуудай худэлмэридэ ехэхэн дутагдал бии гээшэ. Архидажа ажал худэлмэридэ урагшаа ябадаггүй зарим коммунистнууд бии. Энэ баримта хадаа партиин манай айкомой тоосоото үе соогоо ажахын асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулаад лэ, партийно-политическэ, культурно-гэгээрэлэй худэлмэриие hулаар хүтэлбэрилhэниинь гэршэлнэ бшуу. Айкомой пропаганда, агитациин таhагай хангалтагүйгөөр худэлмэрилhэн дээрэhээнь зарим парторганизацида партийна hуралсал ёhо тэдыгээр үнгэргэгдэhэн байгаа. Жэшээнь, Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой партийна организацида (секретаринь нүхэр Хлызов) партийна журам тон hула.

Колхозуудта культурно-гэгээрэлэй худэлмэри эрид hайжаруулха гээшэ шухала удхашанартай. Гэбэшье совхозой, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организацинууд культурно-гэгээрэлэй худэлмэридэ ямаршье анхарал хандуулнагүй. Тиимэhээ совхозой Хонхоло, Амгаланта, Гутай, Дабаата гэжэ нютагуудтахи клубууд хэдэн заяанай худэлмэрилнэгүй. Тэрэшэлэн Харланай, Ээдүүгэй, Ара Харланай клубууд хаалтатай байhаар үнинэй. Культурна худэлмэриин үнгэргэгдэдэггүй дээрэhээ зарим залуушуул сүлөөтэй сагтаа архи ууна. Түрэ хурим тон ехээр, хэдэн зуун хүнэй хабаадалгатайгаар үнгэргэхэ ушар үзэгдэдэг болоо.

Ажалай журам сахиха хэрэгтэй

(Бичурын МТС-эй парторганизациин секретарь нүхэр Ивановой үгэhөө)

Нёдондо жэлдэ болоhон аймагай XIV партконференци дээрэ ажалай журам тухай олон делегат хэлэжэ, партиин айкомой худэлмэридэ байhан дутагдалые шүүмжэлhэн байгаа. Тоосоото үе соо айкомой бюро энэ асуудалда анхаралаа баhал багаар хандуулаа гэхэдээ алдуу болохогүй. Колхознигууд, механизаторнуудай дунда хүмүүжүүлгын болон ойлгуулламжын худэлмэриин муугаар ябуулагдадаг дээрэhээ ажалдаа гарахагүй, архи ууха ябадал али олон үзэгдэнэ.

Партиин айком эдэ дутагдалнуудые мэдэжэ байбашье, агитаторнуудай худэлмэриие hайжаруулха, лекци болон элидхэл хэхэ талаар шухала хэмжээ абадаггүй байна. Айкомой бюрогой гэшүүд колхознигууд болон механизаторнуудай дунда лекци уншадаггүй, хөөрэлдөө үнгэргэжэ, парти, правительствынгаа табиhан зорилгые колхознигуудта ойлгуулхын түлөө оролдодоггүй байна. Саашадаа энэ дутагдалыень эрид шууд усадхахын тулада партиин айком дары хэмжээ абаха ёhотой.

Москва. Ново-Дорогомиловска үйлсэдэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Аймсоведүүдэй секретарьнарай семинар

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум ажалшадай депутадуудай аймагай, городой Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй секретарьнарай семинар hаяхан үнгэргэбэ.

«БМАССР-эй арадай сүүдүүдэй hунгалтада бэлэдхэхэ, hунгалта үнгэргэхэ тушаа нютагай Соведүүдэй зорилго» гэhэн темээр элидхэлые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. Л. Островская, «Социалистическэ хуули ёhые бэхижүүлхэ хэрэгтэ арадай сүүдэй үүргэ тухай» элидхэлые БМАССР-эй Верховно сүүдэй түрүүлэгшэ Д. М. Мункоев гэгшэд семинарта хабаадагшадта зорюулан хээ.

Нүүдэл худалдаа наймаан

Курумканай аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин худэлмэрилэгшэд Октябриин hайндэрэй урда тээ дэлгэрhэн мүрысөөндэ оролсожо абаhан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ.

Ноябриин 20-ной мэдээгээр, энэ аймпотребсоюз эд бараанай эрьесын талаар жэлэйнгээ даабари дүүргэбэ. Аймагай худалдаа наймаанай худэлмэрилэгшэд ажалдаа түрүү аргануудые үргэнөөр хэрэглэжэ, иимэ амжалта туйлаhан байна.

Аймаг доторхи малай гүүртэнүүд отарануудаар мүнөө наймаалагшагүй 18 ларёк, мүн амаралтын үдэргүйгөөр ажалладаг 9 магазин нээгдэнхэй. Тэрэнэй хажуугаар нүүдэл 4 ларёк, нэгэ автолавка таhалгаряагүй ябажа байдаг юм. Худалдаа наймаа иигэжэ эмхидхэhэнэй ашаар тус аймпотребсоюз эд бараанайнгаа эрьесые 140—150 процент хүрэтэр дээшэлүүлээ.

Жэлэй эсэс болотор түсэбhөө гадуур 3 миллион түхэригэй эд бараа худалдаха, 150 мянган түхэригэй олзо оруулха гэhэн уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлжэ эхилээ.

Х. Баянгуев.

ДОСААФ-эй эмхи зургаануудай тоосоото hунгалтые эмхитэйгээр үнгэргэхэ

Жэлэй эсэс болотор ДОСААФ-эй эхин эмхинүүдэй тоосоото hунгалта боложо дүүрэхэнь. Энэ шухала хэмжээ-ябуулга хадаа оборонно-ниитын худэлмэриие саашадань hайжаруулха зорилготой юм.

Манай республикын ДОСААФ-эй эхин эмхинүүд партийна комитедүүдэй хүтэлбэри доро, комсомолой, профсоюзай эхин эмхинүүдэй туhаламжаар, партиин XX съездын шиидхэбэриие дүүргэхын зорилгоор, оборонно-ниитын худэлмэриие нилээд hайжаруулаа, тэрээндэ материальна техническэ эрхэ нүхэсэл олгуулхын хойноhоо ехэхэн оролдолго гаргаа.

Мүнөө жэлэй февраль hарада болоhон оборонын эдэбхитэдэй суглаан дээрэ абтаhан хандалгые республикымнай партийна, комсомолой, профсоюзай организацинууд халуунаар угтажа ДОСААФ-эй худэлмэриие hайжаруулха хэрэгтэ нилээд ехэ туhаламжа үзүүлээ.

Тэрэ хандалгын гараhанай hүүлээр республика доторхи хэдэн олон колхоз, совхоз болон предприятинууд дээгүүр ДОСААФ-эй эхин эмхинүүд бии болгогдоhон байна.

ДОСААФ-эй ямар эмхи hайнаар худэлнэб, партийна, комсомолой, мүн профсоюзай ямар организаци ДОСААФ-эй худэлмэридэ туhалнаб, тэндэл ниитын инструкторнууд, нэрэ зэргэтэй спортсменүүд олон байдаг.

Улан-Удэ городой Железнодорожно районой эхин эмхи (түрүүлэгшэнь П. В. Убин) энэ жэлэй түрүүшын кварталда ойлгууламжын худэлмэри шадамараар ябуулжа, 1920 хүниие ДОСААФ-эй гэшүүндэ абаа.

Оборонно-ниитын худэлмэридэ Баунтын аймагта ехэ анхарал табигдадаг байна. Ойлгууламжын худэлмэри шадамараар табижа, тэндэхи ДОСААФ-эй эмхиинхид аймагайнгаа наhа хүсэнги хүнүүдэй 46 процентыень гэшүүндэ оруулаа.

Һүүлэй үедэ манай республикын колхозуудта оборонно-ниитын худэлмэри hайжаржа байна. Кударын аймагай «Путь Октября» колхоздо оборонно-ниитын худэлмэри яhала hайнаар ябана. Тэндэхи ДОСААФ-эй эхин эмхи энэ жэлэй март hарада бии болоhоншье hаа, мүнөө 75 гэшүүнтэй болонхой. ... дэнэр өөhэдөө мотоцикл худал... жа абаа, сагаалса буудалдаг ... май түхеэрээ, мэргэн буудал... мүн автомобилистнуудай кр... гуудые эмхидхээ.

Нютагай партийна орга... заци, колхозой правлени ... залуушуул бултадаа ДОСАА... эхин эмхиин худэлмэридэ са... гэлжэ туhалдаг, анхаралаа ... даг байгаа. Тиимэhээл тэндэ ... ронно ниитын худэлмэри hай... ябуулагдана.

Манай республика ... ДОСААФ-эй зарим эхин эмх... дэй худэлмэри тиимэшье hайн... пэ байhаар. ДОСААФ-эй эхи... хиин хүтэлбэрилэгшэд оборо... ниитын худэлмэридэ үргэн ... ажалшадые хабаадуулдаггүй, ... хиингээ материально-техническ... зые бэхижүүлхын хойноhоо ор... додоггүй, залуушуулай эдэбхи ... жэдэггүй байна.

Иволгын, Мухаршэбэрэй, Ба... ло-Кударын аймагуудай ДОСА... эй эхин эмхинүүд тулюур нобо... худэлнэ. Тэндэхи эхин эм... хид ажалшадай дунда ойлгуу... жын худэлмэри ябуулхаhаа бай... гай, өөhэдынгөөшье ажал ... ябуулдаггүй байха юм. Тэдэ ай... гуудай ДОСААФ-эй олонхи ... эмхиинхид гэшүүнэйнгээ түлэ... hара, жэлээр түлэдэггүй, ... зарай, агаарай, уhан сэрэг... гол шэнжэнүүдтэй танилс... байhаар. Мотоцикл, радио ... автомобиль шудалалга мартаг... хай шахуу. Тэрээнhээ гадна, ... аймагуудта эхэнэрнүүдэй ... оборонно-ниитын худэлмэри ... ябуулагдадаггүй зандаа.

Манай республика... ДОСААФ-эй эхин эмхинүүдэй ... соото hунгалтын суглаанууд ... боложо эхилээ. ДОСААФ-эй ... эмхинүүдэй худэлмэридэ бай... дутуу дунданууды усадхахы... ла шанга шүүмжэлэл хэхэ шуда...

Оборонно-ниитын худэлмэ... эрид шууд hайжаруулхын, ... оронойнгоо оборонын хүсэ ... лые арьбадхахын зорил... ДОСААФ-эй эхин эмхинүүдэй ... соото hунгалтые эмхитэй hай... үнгэргэе!

Г. Слу...инов, КПСС... обкомой инстру...

Ц. Ц. Ранжуровай дурасхаалда памятни... табигдаба

Бурядай мэдээжэ революционер Цыремпил Цыремпилович Ранжуровай дурасхаалда зорюулжа, hаяхан Кудара-Сомон тосхондо памятник табигдаhантай дашарамдуулан, митинг болоо. Тэндэ дүтын колхозуудай гэшүүд, аймагай центрын ажалшад, hурагшад олоороо суглараба. Мүн партизануудай худэлөөндэ хабаадалсаhан П. П. Пашков, А. П. Спиридонов, Д. Б. Очиров, В. Е. Савиновский, Д. А. Москвитин болон бусад тэндэ байлсаа. Ц. Ц. Ранжуровай hамган 79 наhатай Бадмасу Чимитова, революционерэй эгэшэ Дулма Цыремпиловна, хүбүүн Буда Цыремпилович гэгшэд Цагаан-Чулуутай тосхонhоо ерэжэ, памятник табилганда хабаадалсаа.

Митинг нээхэ зуураа, Цыремпил Ранжуровай революционно ... ябуулга тухайда нүхэр Саж...пов үгэ хэлээ.

Советскэ Союзай Гимнын ... hайхан аялга доро үнинэй ... запуул П. П. Пашков, А. П. Сп... донов, М. А. Климов памятни... хүшэгые нээбэ. Памятник дээ... «Прибайкальеда Совет засаг ... тоогшодой нэгэн, 1905 оной ... люцида хабаадаhан Цыремпил Цы... ремпилович Ранжуровта» гэж... шээтэй.

Митингын hүүлээр, аймагай ... зургаануудай түлөөлэгшэд, h... шад памятнигай дэргэдэ багла... сэг табяа.

Р. Хандарх...

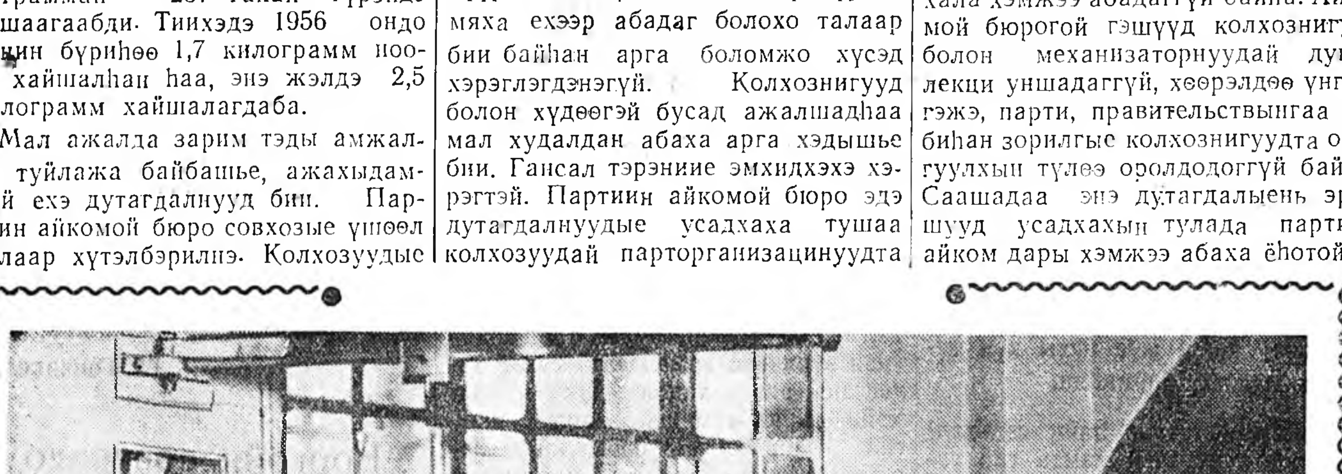

Улан-Үдын паровозно деногой худэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгада харюу болгон ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлнэ. Механическэ цехын токарь-бандажник Семен Антонович Мокров үдэрэйнгөө даабари 190—200 процент хүргэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Мокров. А. Мантаевай фото.

Мал ажал тухай фильмнүүдэй фестивалиие эмхитэйгээр үнгэргэе

Һү, тоhо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэhэн тон хүндэтэй зорилго табигдаад, бүхы совет арад бүри hайнаар ажаллажа, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө тэмсэжэ байна.

Энэ тэмсэлдэнь манай киногой худэлмэрилэгшэдэй ехэ туhа хүргэхэ байhаниинь лабтай.

Энээниие хараадаа абажа, 1957 оной декабриин 1-hээ 1958 оной февралиин 1 болотор худөө ажахыда хамаатай фильмнүүдэй бүхэсоюзна фестиваль үнгэргэхэ тухай СССР-эй Культурын министерствын, СССР-эй Худөө ажахын министерствын шиидхэбэри гаранхай.

Фестивалиин үедэ гол түлэб мал ажалда хабаатай фильмнүүд худөөгэй үргэн олон колхознигуудта, МТС, совхозуудай худэлмэришэдтэ, худөө ажахын мэргэжэлтэдтэ харуулагдаха юм. Һүүлэй хоёр жэл соо Худөө ажахын министерствын захяагаар мал ажалда хабаатай олохон фильм бүтээгдэhэн байна. Тэдэ фильмнүүдые ферме, гүүртэнүүдтэ ажалладаг малшадай хараха, орооной түрүүшүүлэй баян дүй дүршэлтэй танилсаха зэргэтэй.

Хүсэ, зөөри багаар гаргаад, малhаа ашаг шэмэ ехээр абаха зорилго табигдана. Энэ хэрэг мүн лэ манай малшадай оролдолгоhоо ехэ бологшо байна. Тиимэhээ, БМАССР-эй Культурын министерствын кинофикациин таhагай, Худөө ажахын министерствын худэлмэрилэгшэд иимэ ушарые хараада абажа, кинопрокадайхидтай хамта тусхай программын ёhоор фильмнүүдые шэлээд, аймагуудай культурын таhагуудта эльгээлгэжэ байнхай.

Малшадай худэлмэриие үргэнөөр харуулха фильмнүүдэй фестивалиин табиhан зорилгодоо хүрэхынь тула, культурын таhагуудайхид колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта ехэ худэлмэри ябуулха зэргэтэй. Фестивалиин үедэ харуулагдаха фильмнүүдэй график зохёожо, КПСС-эй айком болон аймгүйсэдкомой зүбшөөд, нютаг бүридэ тарааха, киномеханигуудтаа тодорхой заабари үгэхэ ёhотой. Фильм бүхэн тушаа эртээнhээ соносхол гаргажа, киноаппаратураа бэлдэхэ, нэгэшэ сеанс таhалдуулхагүй, киногоо ходо эмхитэйгээр үнгэргэжэ байха тухайдань кинотеатрнуудые, клубудай худэлмэрилэгшэдhээ шанга эрилтэ хэхэ шухала.

Кинотеатрнууд болон клубудта фестиваль нээхэдээ, партийна, советскэ, комсомольско организацинуудай худэлмэрилэгшэдые, худөө ажахын түрүүшүүлые уриха, энэ шухала хэмжээ-ябуулгые hонирхолтойгоор эхилхэ гэжэ культурын таhагайхид оролдохо зэргэтэй. Фестивалиин үедэ фильмнүүдые харуулхаhаа гадна, мүн культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай худэлмэрилэгшэдтэ, колхозуудта, совхозуудта, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ, худөө ажахын мэргэжэлтэдтэ, түрүү малшадта лекцинүүдые уншуулха, элидхэл хүүлхэ, хөөрэлдөө ... гэхэ хэрэгтэй.

УРАН ЗОХЁОЛОЙ ХУУДАҺАН

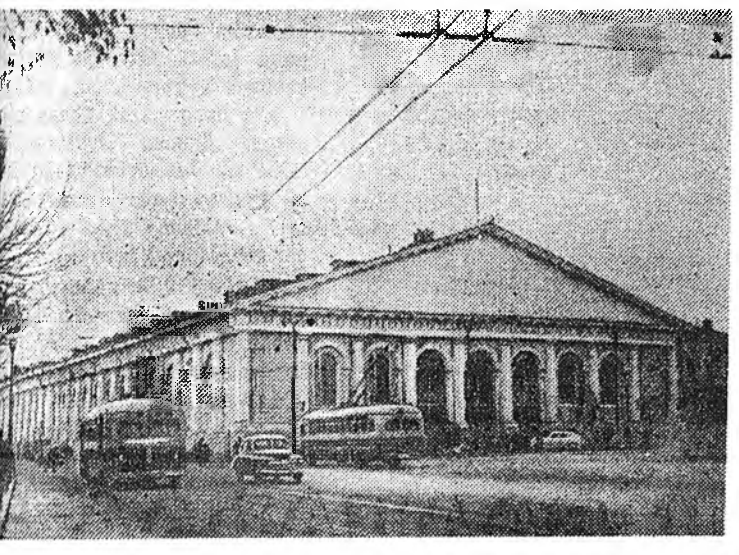

Москва. Выставкын центральна зал болгогдоһон Манежэй байшан. Агуу-… ябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулжа, советскэ …рашадай зураһан зурагууд энэ выставкэдэ табигдаа.

ТАСС-эй фотохронико.

П. МИНЖИЕВ

Хёлгын эрьедэ

Улаан наранай туяан бууралһаар,
Уулын саагуур хоргодон ошобо.
Үргэн Хёлгын эрье дээгүүр
Үдэшын манан таран тунаба.
Урахан дуунай аялга холоһоо
Үдэшын һэрюунээр шэхэндэм дуулдаба.
Ухаан бодолдом гэнтэ байтараа
Ушарһан инагни элихэн һанагдаба.
Хёлгын эрьедэ дүтэлэн ерэбэб.
Харанхы болоод, юушье харагданагүй.
Ханилһан гансаяа ооголон дуудабаб.
Харюушье, юуншье дуулдабагүй.
Гансаарханаа эндэ уһанай эрьедэ
Гунигта дарагдан һуубаб. Теэд
Хойномни шэмээн дуулдабал гэнтэ.
Харайгаад бодобоб! Хандамни ерээ!
Амарые хэлээд гараа үгэбэ
«Ажалһаа оройтооб. Хүлисыш»—гэбэ.
Амарагаа золгожо, һанаагаа амарааб.
Ажалайнь амжалтаар инагаа амаршалааб.

Мэлс САМБУЕВ

Һүни

Аялга дууханаа шубуудай хуряамсаар,
Аглаг тала нойрсон дуурана.
Аалихан һэбшээнэй маряажа ерэмсээр,
Атар һайхан тарялан шууяна.
Үлэгэр һара элшээ дэлгэжэ,
Үндэрэй саанаһаа зүдхэн гараба,
Үргэн тала үбсүүгээ сэлижэ,
Үер туягынь тодон абаба.
Элдин тэнгэриингээ үбсүүнһээ һанжаад,
Энеэбхилэн һара аалихан бүншэнэ.
Бүмбэрсэг түбиеэ энхэрэн манаад,
Булан бүхэниинь һүниндөө шэншэнэ.
Инаг хоёрой хөөрөө һэтэ
Эшэнгүй һара һэмээхэн шагнана.
Тоомоо таһарһан үхибүүд мэтэ
Туягаараа айлай сонхоор шагаана.
Огторгойн гүнзэгыһөө дэлхэйе гэтэжэ,
Одо мүшэд эмнилдэн наадана.
Һарын гэрэлдэ мүнгэтэн яларжа,
Хүлэг—горхон хатаран заадана.

…НКУЕВ

„ШУХАЛА ХЭРЭГЭЭР…"

(Сатирическэ рассказ)

…озой түрүүлэгшэ Намдак …ович кабинет соогоо бам… зөөлэн стул дээрэ налайжа …лай, һаамайса энеэн байжа …оор хөөрэлдэнэ:

…о! Алло! Сайн байна, Хан…! һаянай шамдаа ошохо ар…мни олдожо үгөөгүйл: үбһэ …, силос даралга, таряанда …—жэжэ бужа ажал мунда… даа… Сухалдажа байна …а? аһа! Юу?… Аа, тиимэ, Үсэгэлдэр городһоо ерээб. … сэн һайн. Аа?… Ямар бэ…агыш даа… (нюдөө эмнисэ…—хас энеэнэ). Пулаад? Бэ…шэ! Таахагүй байна гүш …)? Бостон костюм, юбкэтэй-… Алло! Аһа! Бэшыень мү…дабхаряатайхан, мойһон ха…өөрөө харахаш. Һамган гү? …аабдаа, гүүртэ дээрээ. Юу? …нөөдэр обедэй багаар ху…рхи?.. Өөрөөн мэдэнэ бэззэш. …ш даа, Хан-да-ма-хан, …аймни… али намдаа бу…оо гүш? Үгы, үгы нааданаб. …түрэлни… Алло! Алло! Хан…шөө…

…эдэ үүдэн нээгдэжэ, бүлэг …игууд орожо ерэбэ.

…эгшэ трубка руу: «хүлисэ, …раа»—гээд колхознигуудай …ганууддта харюусаншьегүй: …, юун бэ, Норбоев?—гэжэ …юдэндөө шэлтэй хүндэ хан…

…эр түрүүлэгшэ, бидэнэр, …ашууд бүхэсоюзна залуу… фестивальда бэлдээ болоожо …. Теэд хүгжэмэй инстру…, хубсаһан хомор, номер… бэлэдхэхэ тусхай таһалга …

—Так-так… Шамда, Дымчиков?—гэжэ түрүүлэгшэ Норбоевые хүсэд шагнангүй, нүгөөдэдэнь хандаба.

—Намдак Рандалович, хүнүүднай хайшаашье хүрэжэ ядана гээшэ. Мүнөө болотор үбһэмнай хуряагдаагүй хэбтэһээр, мүн силос даралга… Үглөө мүнөө таряамнай сайруутай байна. Студентнүүд, һургуулиин үхибүүд ажалгүй, һүүдэр дахан ябана ха юм. Ядахадаа, воскреснигшье эмхидхэбэл ямар һэн һааб гэжэ һурахаяа һанаа һэм…

—А шамда, Найдан баабай?—гэжэ баһал ондоо нэгэ үбгэжөөлдэ түрүүлэгшэ хандана.

—Хүбүүхэн, нүхэр түрүүлэгшэ! Аша басагамни халуураад, ехэл айжа гайхажа байнаб: больницада абаашахыемнай машина үгэжэ, хэшээгыт даа..

«А, шамда Гомбо, а шамда, Долгор? Шамда… шамда» гэжэ тэрэ хуруунуудаараа стол барбаандасагаан, хүнүүдые захадань хүрэтэр һуража абаад, «Зай» гээд бодобо.

—Мүнөө сүлөөгүй байнаб… Шухала хэрэгээр… аймагай центр гарахамни.

—«Нүхэр түрүүлэгшэ!… Намдак Рандалович!…»—гэхэ мэтээр колхозникуудай хандахада тэрэ: «хожом, хожом,»—гэжэ бадарасагаан татаад гаража ябашаба.

Гайхаһан хүнүүд урда урдаһаа харалдан мүрэнүүдээ хабшасагаагаад лэ үлэбэд.

Уданшьегүй, түрүүлэгшын газааһаа сэгээн хүхэ үнгэтэй «Победа» машина шурд гэн гаража, ехэ харгыда ороод шуумайшаба.

Хойноһоонь хуа тооһон үрхирэн мушхаржа, нэгэ хэды саг соо һунан унжына.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН ШҮЛЭГҮҮДЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Редакцида нилээд олон шүлэг орожо байдаг. Энэнь һайшаалтай. Эдэ шүлэгүүдэй авторнуудай дунда ёһотоороо оролдожо бэшэдэг, яажаб даа зохидоор, хүндэ абтасатайгаар зохёохоёо хүсэдэг нүхэд дүүрэн. Иимэшүүл мүнөө дээрээ үшөө һулаар бэшээшье һаа, саашадаа ургаха, мэргэжэлээ һайжаруулха, литературын ганзагада хүрэхэл байха гэжэ найдамаар. Эгээл тиимэ нүхэдтэ зааханшье һаа туһа болог гэжэ, редакцида ерэһэн шүлэгүүдые мүнөөдэр шэнжэлэн үзэхэ хүсэлэнтэйбди.

Шүлэгүүдэй шэнжэлэл бэшэгшэд захяа заабари үгэхэдөө, хаража байһан юумэеэ, арадай ажал һайса магтаха ёһотой гэдэгынь эли. Иимэ эрилтые дүүргэхэ гэжэ оролдон, зарим хүнүүд ёһотоороол үзэһэн хараһан юумэеэ дээрэ дээрэһээнь бүгэдыень нэрлэжэрхинэ. Жэшээ болгон, Д. Цыбикдоржиевай (Улан-Удэ) эльгээһэн «Эрхим машинистда» гэһэн шүлэгһөө харуулая:

Үглөөгүүр эртэ улаан хараанаар,
Уужам талын тарян.
Энэ нютагыемни шэмэглэмээр,
Эбхэрэн байна долгитон.
Аяр шарахан шэниисэ
Алтандал ялалзан харагдана.
Хоёр шэхэнэйм шууяса
Хадыт гэжэ уряална.
Шамдуу тракторaa хүдэлгэжэ,
Шамдуу сабшажа эхилбэ.
Хадагдаһан тарян зурыжа,
Харгыдал сэхээр хэбтэбэ.
Улам бүри эршэтэйгээр
хүдэлжэ,
Улад зониие гайхуулнал.
Хүршэ машинистaa мүрысөөндэ
урижа,
Хүсэ нэмэн хаданал.
Табин гектар үдэр бүри
Татангүйгөөр хаданал.
Тэмсэн мүрысөөндэ илажа,
Түрүү һуури эзэлбэл.
Эрхим ажалынь сэгнэгдэжэ,
Улаан тугаар шагнагдаба.
МТС соогоо түрүүлжэ,
Москва орохоор баталагдаба.

Энэ шүлэгые һайсахан шэнжэлжэ үзэе. Газаа талаһаань харахада, юуншье гэхэ аргагүй: яһала шухала юумэн тухай хэлэгдэнэ, машинист хүбүүн лафетнэ жаткада һуугаад, таряа хадана. Һайнаар ажаллажа («табин гектар үдэр бүри татангүйгөөр хаданал»), мүрысөөндэ илаад, «МТС соогоо түрүүлжэ, Москва орохоор баталагдаба». Удхыень яажашье зэмэлжэ болохоор бэшэ: иимэ юумэн тухай бэшэхэл ёһотой. Зүгөөр, энэ шүлэгэй гол шухала дутагдал юуб гэхэдэ, автор миил тоолоод лэ орхижорхино. Һайн юумэ тоолохо, нэрлэхэ гээшэ үшөө шүлэг бэшэ, тэрээнээ, абаһан темээ «химэлхэ», «буйлуулха» хэрэгтэй ха юм. Нүхэр Цыбикдоржиев «химэлжэ» арайл бираагүй. Иигэжэ бэшэхэ болоо һаа, хараһан лэ юумэн тухай тогтон торонгүй бэшэжэл байхаар, харин тэрэмнай теэд зохёол болохогүй. Дээрэ дурсагдагша шүлэгые ёһото зохёол болгохо гэбэл, тэрэ машинист хүбүүе газаашье, досоошье талаһаань харуулжа туршаха байгаа. Тиигээдшье энэ шүлэг соо, хэнэйшье мэдэхээр, бэшэ дутагдалнууд дүүрэн. «Улаан хараанаар» гэдэггүй бэзэ. Яагаад тарян аад, хүнэй «хоёр шэхэнэй шууяса» уряалха юм? Дүрбэдэхи бадаг соо «шамдуун» гэжэ хоёр дахин ороходоо муу. Мүрнүүдэйнгээ хэмжүүр автор алдана, жэшээнь, мүр бүхэндэ гурба гурбан үгэтэйгөөр бэшэжэ ябатараа, гэнтэ «хүршэ машинистaa мүрысөөндэ урижа…» гэхэдэнь, тэрэнь ондоо шүлэгһөө ороһон мүрнүүд шэнги болошоно. «Табин гектар» гэжэ байгаад, тоо оруулхадаа автор тоо бүридхэгшэ болохоёо һанана гээшэ. Харин тоо оруулжа огто болохогүй гэнэгүйбди: заримдаа тоо таараха газартаа таарадагшье юм, дээрэхи ушарта тааранагүй.

Эдэ бүгэдые хаража үзөөд байхада, «Эрхим машинистда» гэһэн шүлэгэй үшөө уранзохёол болоодүйнь элирнэ.

Мүн нүхэр Цыбикдоржиевта дүтэрхыл темээр Дагба Ринчинэ (Улан-Удэ) бэшэнэ. Тэрэ баһал Эхэ ороноо магтахаяа хүсэнэ. Автор абаһан темээ гүнзэгыгөөр харуулха арга олоһон байна. «Хүхы» гэһэн дууниинь яһала удхатай, тиихэдэ уранһайханайнгаа талаар хүсэд дүүрэнги зохёол болоо. Хэды хүхы тухай хэлээшье һаа, удхаараа Эхэ орон тухайгаал тэрэ бэшэнэ, хүхы хадаа темээ харуулха миил нэгэ аргань авторта болож үгэнэ. «Нютагни һалбарна» гэжэ байгаад миил хооһор хэлэхын орондо:

Дахяад зуһахаа ерэхэдээ
Дайдаяа танихагүйш теэд.
Шэнэ садууд сэсэтлээд,
Шамайгаа угтахал дуулыш гээд,—

гэхэдэнь зохид байна.

Юумые заал һаа алишье талаһаань харуулха гэжэ оролдоод, дэмы дэмы нэрэнүүдые, тоонуудые хэлэнхаар, оройдоол нэгэ хэдыхэн үгэ хэлээшье һаа, темынгээ удха элирүүлхэ арга бии. Залуу автор Барас Халзановай «Август» гэһэн шүлэгые харая:

Амтата жэмэс эдеэшэжэ
улайгаад,
Алтан тарянай гунхалзахада
ехээр лэ,
Үглөө болохо хуримайгаа
Үдэртэ бэлдэнэ ха, гэхээр лэ…

Иигээд лэ дүүрээ. Теэд яһала шүлэг болоод байна. Бэшэхэ арганууд олон янзын ха юм. Шүлэг ута богонёороо болодоггүй, удхаараа болодог. Эхилэн бэшэгшэд өөһэдынгөө бурят поэдүүдэй шүлэгүүдһээ жэшээ абажа хүсэд шаданагүй. Харин һүүлэй үедэшье һони һонин зохёолнууд манайхид бэшэнэ ха юм. Жэшээнь, үнинэй поэт Бато Базарон «Хориин хоймор талада» гэжэ шүлэг соогоо ябад гээд лэ

Тэндэ минии
Тэнжэһэн үлгы бии юм һэн…
Гүлмэр багадаа
Гүйһэн харгым бии юм һэн…
Тэндэ минии
Түлиһэн түүдэг бии юм һэн…
Тэндэ минии
Тэмдэг сараа бии юм һэн…
Тэндэ минии
Түрүүшын шүлэг бии юм һэн…
Буурал сагаан
Багшын захяа бии юм һэн…

гэжэ рефрен оруулжа, түрэһэн үдэһэн газараа дурдахадань, ямар зохид байнаб! Аргагүй зүрхэ хүдэлгэмэ үгэнүүд лэ! Иимэ зохёолнуудһаа бүгэдэ жэшээ абажа ябаха ёһотойбди.

Шэнжэлэлдэ харагдаһан шүлэгүүдэй удха ехэнхидээ даншье һаа бирагүйнүүд. Нэгэн гэхэдээ, хэнэйшье хэрэгсээхэгүй юумэ авторнууд бэшэһэн аад, хүндэ хэрэгтэй «зохёол» бэшээбди гэжэ һанана. Үгы гэхэдээ, Эхэ орон, арад зон гэхэ мэтэ шухала темэнүүдые абахынь абаһан аад, тэрээнээ һайнаар харуулжа шаданагүй. Али алинайшье жэшээ харуулаад үгэе. М. Самбуев (Закамен) зургаан шүлэг эльгээгээ. «Һалхин» гэһэниинь иимэ:

Хашан дуугаа дуулажа,
Хүсэ орон эршэдээд,
Залуухан даляа дэбижэ,
Зайгуул һалхин ниидэшэнэ.
Бухалша хүбүүе түбэглэн,
Бухалынь дайран хүмэрюулээд,
Һуринуудэй орой хуулан,
Һалхин саашаа хиидэшэнэ.

Энэнь миил зураглал болошоно. Харин нүхэр Самбуев оролдоо һаа, яһала бэшэхэ шадалтай. Жэшээнь, зохид образууд тэрээндэ дайралдана. «Алтан ташуураа һэжэрээд» гэжэ сахилгаан тухай зохидоор хэлэгдэнэ, зүгөөр залуу автор байгаалиие харуулхадаа, хүнэй байдалтай мууса холбоно. М. Шалдушкеев (Түнхэн) «Түрэл нютагни» гэһэн шүлэгтөө:

Бата бэхи ажалаа дэлгэрүүлһэн,
Баатар түрүү хүбүүдээ
хүмүүжүүлһэн,
Урган үдэһэн урихан дайдымни
Уужам сэнгүү түрэл түнхэнэймни,

гэхэ мэтэ ото юрэнхы үгэнүүдээр шүлэгөө дүүргэнэ.

Бэшэхэеэ һанаһан юумэеэ һонирхолтой (алаһаань харуулжа ядалдаад, ехэнхиинь авторнууд юрэнхы үгөөр лэ дүүргэнэ.

Зариман яһала болохоор эхилһэн аад, саашадаа ядалдашана. Ургажа ябаһан поэтесса Д. Дондокова (Улан-Удэ) «Хүлисэгты зүгөөр» гэжэ шүлэг соогоо эсэгэдээ чемоданаа барюулаад, өөрөө һанаа амар ябаһан хүбүүе харуулна. Поэтесса тиимэ һэшхэлгүй хүбүүнэй ябахада, «үбгэжөөл зарсатнайлтай?» гэжэ эшээхээ оролдохо юм.

«Эсэгэ
чемодануудаа наашань үгэлээ,»—
Эшэһэндээ
улайшоод хүбүүн хэлээ.
«Хайран гаршни, муха,
холошохол»,—гэбэ эсэгэнь.

Иигээд дүүргэхэдээ автор гансал фотографи хээд, харин микроскоп оройдоошье хэрэглэнэгүй. Улзытэ Удбыловай (Ага) шүлэгүүд баһал энээндэл адлишуу дутагдалнуудтай.

Уран һайхан, удха түгэлдэр шүлэгүүдые бэшэжэ һурахын тула эхилэн бэшэгшэд, залуу поэдүүд үшөөл ехэ оролдолго гаргаха, ямар нэгэн асуудалаар шүлэг бэшэхэ гэбэл, тэрээн тухайгаа гүнзэгыгөөр бодомжолжо үзэхэ, шүлэгөө хэды дахин заһажа һайжаруулха, маяг түхэлэйнь, хэлэнэйнь талаһаа хурса, һайн болгохо ушартай.

Цырен-Базар Бадмаев.

Ц. ДАМДИНСҮРЭН

МОНГОЛ НЮТАГ

Сагаан саһан малгайтай,
Ногоон модон хүрмэтэй,
Хүхэ уһан хормойтой,
Баян Хангай ууламни.

Маша дэлгэр Хангаймни
Мал һүрэгөөр дүүрэн лэ.
Малшан олон монголнууд
Жаргал баяраар дүүрэн лэ.

Алим жэмэс хүнжэлтэй,
Алтан эрдэниин хэлбэритэй,
Арюун шэмэг хүрьһэтэй
Атар тала нютагни.

Арюун һалхинай амисхалтай,
Алтан наранай туяатай,
Амта түгэс бэлшээритэй
Агуу дэлгэр губимни.

Мандаһан Монгол ороной
Мал һүрэгэй олошорходо,
Майла дэлгэр губимни
Маша һайханаар үзэгдэнэ.

Бадарһан замые олоһон,
Баярай ошо мандуулһан
Баатар дайшалхы зоригтой
Баян Монгол жаргалтай.

Ород, Монголой найрамдал
Улам ехээр бадарна.
Орон нютагнай үзэсхэлэн
Онсо һайханаар туяарна.

Х. Цыренжапов буряадшалба.

Л. ЛХАМСҮРЭН

БЭЭЛЭЙ

Хараад үзэхэдэ гоёшье бэшэ,
Хүйтэн болоходо, аргагүй дулаан.
Гартаа барихада, зөөлэн байдаг,
Хэрэглээд ябахада, бүхэ угаа.

Һайн сэдьхэлһээ бэлэглэһэн хадань,
Бээлэйм гоё һайхан бшуу.
Һаалишан хүүхэнэй оёһон хадань,
Һалхи шуургандаш таатай бшуу.

Залуу инагайм бэлэглэһэн бээлэйдэ
Загаһашад барандаа һайхашаан
энгээ.
Забилан һуугаад, һэлюурээ бяряад,
Загаһа агнахаяа онгосоор тамарааб.

В. Петонов буряадшалба.

Булат ЖАНЧИПОВ

БАЛТА ХҮБҮҮН

(ШОГ)

Баабайнгаа томо баалинха
Балта хүбүүн үмдөөд,
Һалтаа тулама тэрэнээ
Һайрхахаа гараба гэртэһээ.

Хэмэл елүүр хадаханһаа
Хүүгэд халтирха шаргаханаар.
Хүйхэр Балта һалирһаар
Хададань гараба уухилһаар.

—Уһа саһа орохогүй
Угаа гоё гуталтайлби.
Харагты одоол намайгаа
Халтираад буухыем шуумайгаад,—

Гэжэ шангаар хашхараад,
Гурба тоолон харайгаа.
Мэтэр гуталдаа түшалдаад,
Мүльһэн дээрээ тарайгаа.

Холхи гуталынь хүлһөөнь
Ходорон тайлдаад арилшоо,
Хүйхэр Балта арбаганан
Хойноһоонь гэдэһээрээ халтиршоо!

Хүл нюсэгөөр хүр соо
Хүбүүн бодобо мэгдүүтэй,
Үетэнэйнгөө энеэдэнһээ эшэһэндээ
Үрөөһэн гуталгүй зугадашоо!

Сэлэнгын полкын түүхэһээ

Музейн шэнэ экспонат

Манай хизаар ороноо шэнжэлхэ музейдэ мүнөө жэл нэгэ тон һонирхолтой фотозураг Староселенгинск тосхон шадар Сэлэнгэ мүрэнэй эрьедэ 41-дэхи Сэлэнгын ябган сэрэгэй полкын отоглон байрлаһые харуулһан зураг ороо. Мүнөө жэл болотор энэ суута полк тухай манай музейдэ нэгэшье зүйл үгы байһан юм.

Энэ полкын түүхэ тон һонирхолтой юм. Юуб гэхэдэ, 1796 оной ноябриин 29-дэ анхандаа байһан хоёр батальонуудай сэрэгүүдһээ—Сибириин гурбадахи, дүрбэдэхи полевой батальонуудай сэрэгүүдһээ Сэлэнгэ нютагта 41-дэхи Сэлэнгын ябган сэрэгэй полк бии болгогдоһон байна. Тиигээд хоёр жэл тухай болоод, 1798 оной октябриин 31-дэ энэ полк генерал-майор Скобельцинэй Мушкетерскэ, һүүлээрнь 1801 оной мартын 31-дэ Сэлэнгын Мушкетерск, 1811 оной февралиин 22-то Сэлэнгын ябган сэрэгэй полк болгогдоһон байгаа.

Энэ полкын сэрэгүүд олон байлдаануудта хабаадалсаһан байна. 1812 оной Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ Смоленск город шадар болоһон ехэ тулалдаанда полк шалгаржа гараһан түүхэтэй. Полковник Мещеряковой захиралта доро полк булимтарагшадые зогсоон тулалдажа, дайсанай сэрэгүүдые олоор хюдаһан, ехэ гээлтэ хохидолдо оруулһан юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда шалгарһан Сэлэнгын полк 1853—1856 онуудта болоһон Крымэй дайнда баһал хабаадалсаһан байна. Энэ дайнай үедэ Герой город Севастополиин ханануудта, дүтэ шадараарынь полкын сэрэгүүд эрэлхэг зоригтойгоор дайлалдажа, баатаршалгануудые харуулһан байха юм.

Сэлэнгэ нютагайнгаа зонтой энэ полкын сэрэгшэдэй ходо холбоо барисаатай байһаниинь һонирхолтой. Сэлэнгэ нютагһаа фронт эльгээгдээд, сэрэгүүдынь эндэхи зонтой олон жэлнүүдтэ бэшэг абалсажа байдаг байгаа. Сэлэнгын зон Севастополь городые хамгаалжа байһан сэрэгшэдтэ «дайгаа даража, даагаяа һүүлдэжэ» ерэхэ тухайнь бэшэхэһээ гадна, алта мүнгэ суглуулжа, солдадуудта эльгээдэг һэн.

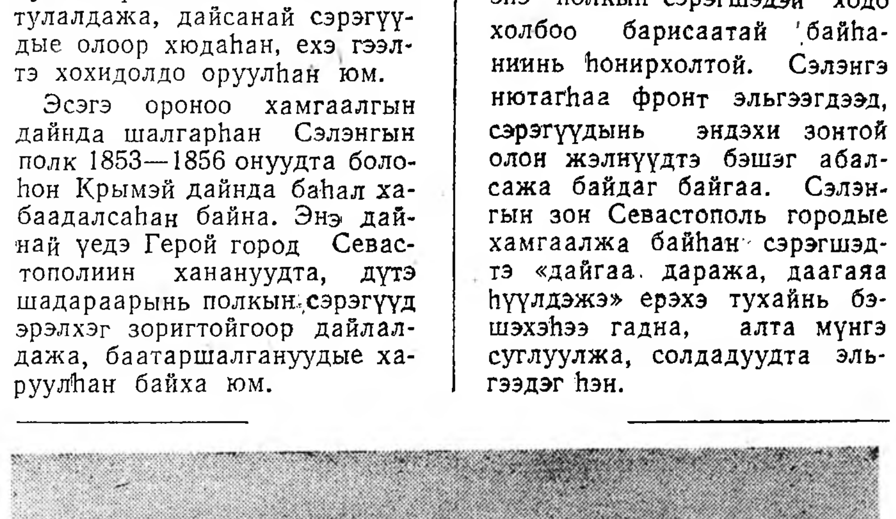

Староселенгинск тосхон. Сэлэнгын полкын байрлаһан газар сагаанаар тэмдэглээтэй.

1914—1918 онуудай дэлхэйн нэгэдэхи дайнай үедэ 11-дэхи армиин корпусой 11-дэхи ябган сэрэгэй дивизиин сэрэгүүдтэй хамта энэ полкынхид Баруун Урда фронтдо байлдаануудта хабаадалсаһан байна.

Тиигээд 41-дэхи Сэлэнгын ябган сэрэгэй полк 1918 оной эхеэр тараагдаһан байха юм.

Энэ полкын шалгаржа гараһан тэмдэгүүд олон.

41-дэхи Сибириин ябган сэрэгэй полкын тугай буулгабаринь СССР-эй гүрэнэй түүхын музейн «Крымэй дайн» гэһэн таһагта, харин ёһотой тугынь Ленинград городтохи гүрэнэй Эрмитаждa хадагалаатай байдаг.

Дэлхэйн нэгэдэхи дайн болотор, мүн 1914—1918 онуудай дэлхэйн нэгэдэхи дайнай үедэ энэ полкын түүхэ тухай материалнууд гүрэнэй сэрэгэй-түүхын архивай фонднуудта бии.

Һаяар музейдэмнай шэнэ экспонадууд —41-дэхи Сэлэнгын ябган полк тухай материалнууд эльгээгдэхэнь.

Г. Петухов, Республикын хизаар ороноо шэнжэлхэ музейн директорын научна талаар орлогшо.

ХОРИИН АЙМАГТА

ВСХВ-гэй МЕДАЛЬДА ХҮРТЭБЭ

Шойжолмаа Эрдынеева «Улаан Одон» колхозой бии болоһон сагһаа хойшо гэхээр ниитын мал ажалда оролдосотой һайнаар хүдэлжэ ябаһа. Мүнөө нүхэр Эрдынеева нарин ноохотой залуу эхэ хонидые даадаг юм. Энэ жэлдэ эхэ хонин бүриһөө (хамтадаа 300 толгой) 4,91 килограмм нарин нооһо хайшалжа абаһан, түлүүдэ гарзагүйгөөр түлжүүлһэн байна.

Тиигэжэ эрхим ажалайнгаа түлөө 1957 ондо Худөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадажа, ВСХВ-гэй медальда хүртөө. Мүн энэ жэлдэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотоор шагнагдаа.

Мүнөө Шойжолмаа Эрдынеева хонидоо тобир тарганаар ондо оруулжа, 1958 ондо хонин бүриһөө 5,3 килограмм нооһо хайшалха, 100 эхэ хонин бүриһөө 105-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ уялга абаад, улам оролдосотойгоор ажаллажа байна.

Тус колхозой түрүү малшан Малаахан Цыденжапов мүн лэ ВСХВ-гэй медальда хүртэбэ.

ШЭНЭ КЛУБ БАРИГДАА

Агуухэ Октябриин алдарта 40 жэлэй ойтой дашарамдуулжа, Хүрбын леспромхозой модошодто бэлэг болгон, 200 хүнэй һууритай, түгэс тухэерэлгэтэй клуб баригдаа. Леспромхозой центр—Тэгдэ тосхондохи энэ клуб соо үдэшэ бүри кино, наадан болодог, зүжэг дуунай элдэб олон кружогууд хүдэлмэрилдэг.

САГЫЕ УРИДЛАҺАН ТРАКТОРИСТ

Хандагатайн леспромхозой залуу тракторист Петр Андренов «КТ-12» трактораар модо таллуулжа, ажалай үндэр бүтээсэ түйлана. Трактораа заһабари, харууһа һайнтайгаар, һаадгүйгөөр ябуулһанай ашаар жэл бүри жэл хахадай нормо дүүргэдэг юм. Мүнөө Петр Андренов 1960 оной түсэбөөр ажаллажа байнхай. Үнэн сэхэ, үндэр бүтээсэтэ ажалайнгаа түлөө энэ тракторист гурба дахин «Социалистическэ мүрысөөнэй отличнигай» значогоор шагнагдаһан, Хүндэлэлэй грамотануудта хүртэһэн байна.

Энэ һаяхан энэ залуу трактористда правительствын шагнал хайра—Ажалай Улаан Тугай орден барюулагдаа.

Тус леспромхозой эрхим түрүү кранщан Дугар Базаров Агуухэ Октябриин алдарта 40 жэлэй ойтой дашарамдуулан, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаа. Мүнөө энэ нүхэр жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 7-до дүүргэөд, 1957 оной түсэбөөр ажаллажа байнхай.

СОЛОТО ҺААЛИШАН

«Улаан Одон» колхозой эгээл залуу һаалишан Һама Доржиева мүнөө жэл үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха, нэжэ нэгэн тугал абаха гэһэн социалистическэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Һаалишан Һама Доржиева олонхидоо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 2061 литр һү һаажа, мүнөө жэлэйнгээ уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэөд, жэлэй эсэс хүрэтэр үшөө 300-гаад литр һү һааха гэжэ шиидэнхэй.

—Түрүүшынгээ жэлдэ һаалишанаар ажаллабашье, түйлаһан амжалтаараа һанаагаа амархагүйб. Ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2600 литрһээ бага бэшэ һү һааха гэжэ оролдохоб,—гээд залуу һаалишан хөөрэнэ.

ШУЛУУН БАРИЛГА

Хориин хонинной совхозой 3-дахи фермэдэ 100 үнеэнэй багтаамжатай шулуун байра баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Байра соонь үнеэдые ууанда барижа эдеэлүүлхэ, таһалгануууд бии. Эндэнь электрын гэрэл оруулагданхай.

Угааштароо эндэхи бүхы хүдэлмэри онһожоруулагдаха юм. Мүн хажуудань 100 тугалай байра модоор баригдаа.

ТҮРҮҮ ХОНИШОНОО ГЭРЭЭР ШАГНАБА

Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыденов) Октябриин һайндэрөөр дашарамдуулан олон түрүү колхознигуудаа үнэтэ бэлэгүүдээр шагнаһан байна. Тэдэнэй дундаһаа олондоо хүндэтэй болоһон, колхозой түрүү хонишон Гыба Батуевай булэ шэнэ гэр шан абажа, тэрээн соогоо һайндэрые угтаа.

200-гаад ХҮН АГНУУРИДА ГАРАНХАЙ

Энэ жэл Хорнин аймагай хоёр зуу гаран хёрхо мэргэн ангуушад агнуурида гаранхай. Тэдэнэй мүнөө элдэб үнэтэ ангуудаар баян Үргэн Сагаанай, Ара Хүрбын, Анаа, Замагтын хүбшэ тайгануудаар таранхай хэрмэ, булганай мүр хайжа, хүбшын эзэн баабгайн нүхэ хушүүргэдэжэ ябана.

Тэдэнэй дундаһаа XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ангуушан Рэгдэн Жалсанов, «Красный партизан» колхозой ангуушан Иван Снетков, мүн ангуушад Евграф Трунев, Афанасий Ланцов ба бусад хэдэн зуугаад хэрмэтэй, хэдэн арбаад булгатай болонхой, агнуурияа үргэлжэлүүлнээр.

Агнуурида гараһан Хорнин ангуушан бүхэн ан бариха сезонойнгоо түсэбые 1,5—2 дахин дүүргэжэ, Эхэ орондоо үнэтэ арһа элбэгээр тушааха гэжэ шиидэнхэй.

Ц. Дандаров,
манай корр.

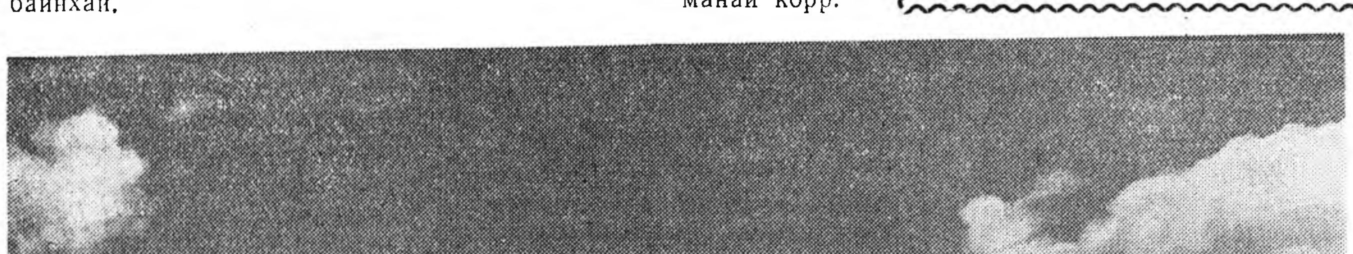

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хорнин аймагай центр—Хори тосхон шадар. Л. Хайдуровай фото.

Депутадай библиотекэ

Бурят-Монголой номой хэблэлдэ «Депутадай библиотекэ» хэблэн гаргагдаба. Тэрэ библиотекэ соо нютагай Соведүүдэй дүй дүршэлһөө абажа бэшэгдэһэн байхаан 7 ном ороно:

1. Е. Сергеева (Иволгын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ)— «Сомоной Соведэй бюджет».

2. А. Жилин (Посольско сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ) — «Эдэбхитэд—Сельсоведэй түшэг тулга мүн».

3. М. Бурлаков (Тарбагатайн аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ) — «Депутадууд тоосоото элидхэлнүүдые хэжэ байбал һунгагшадтаяа хододоо барисаатай байха».

4. Т. Маркова (Улан-Удын городской Соведэй депутат)—«Культурно-гэгээрэлэй комиссиин дүй дүршэлнөө».

5. «Арад зоной аша туһада ажаллана» гэжэ Зэдын аймагай Соведэй депутат Д. Чимитов, Доодо Торин сельскэ Соведэй депутат В. Л. Будин хоёрой дүй дүршэл харуулжа бэшэгдэнхэй.

6. И. М. Балуров, В. А. Федоров (Республикын прокуратурын хүдэлмэрилэгшэд) — «Социалистическэ хуули ёһо бэхижүүлхэ тушаа нютагай Соведүүдэй үүргэ».

7. Р. Шубина, Л. Махиева, (Республикын центральна библиотекын хүдэлмэрилэгшэд)—«Советскэ байгуулалта тухай депутат юу уншахаб».

Эдэ номууд бултадаа нэгэ папка соо хэгдэжэ уягданхай. Папка дээрэнь «Депутадай библиотекэ» гэжэ бэшээтэй. Энэ «библиотекэ» ород хэлэн дээрэ 4000, бурят хэлэн дээрэ 2000 хэһэгээр хэблэгдэбэ. Папкатай «библиотекэ» 2 түх. 85 мүнгэтэ.

Мүрысөөнэй ашаар

Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишадай дунда бүри эхээр һү һаахын түлөө социалистическэ мүрысөөн үдэрһөө үдэртэ үргэдэнэ.

Энэ мүрысөөндэ Алексей Доржиевич Аюровай даадаг 1-дэхи комплексно бригадын Дэдэ Енхортохи гүүртынхид түрүү һуури эзэлээ.

Гүүртын түрүү һаалишад Евдокия Аюрова, Бутыт-Цырен Машиева, Бутыт Цыденова болон бусад һү һаалгын талаар даабаринуудаа нилээд эхээр үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө шагналда хүртэбэ.

С. Шарапов.

Гахай бүриһөө—25 поршоонхо

Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой гахайшан, аймсоведэй депутат Ф. И. Федотова энэ жэлдэ бүри һайнаар ажаллаа. Нүхэр Федотова энэ гахай бүриһөө 22—22 поршоолхо абахаб гэжэ үгэеэ үгэһэн юм. Хэлэһэнэзэ нэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула ехэ оролдолго гаргажа, эхэ гахай бүриһөө 25 поршоонхо абаад, гарзагүйгөөр түлжүүлээ.

Колхозой правлени эрхим гахайшанайнгаа үнэн сэхэ ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, нэмэлтэ түлэбри болгон, нүхэр Федотовада 5 поршоонхо үгэбэ.

М. Николаев.

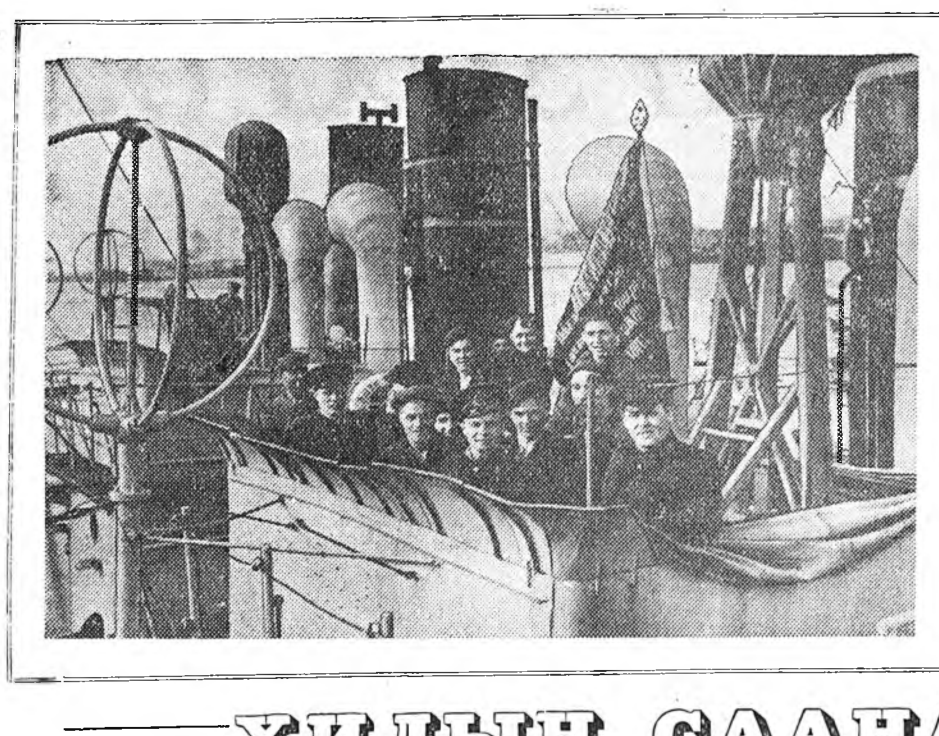

Владивосток. Кит баридаг «Алеут» ... жэ флотили ноябриин 15-да бухэли ... Энэ флотили Номгон далай ... хна агнуури хээ.

«Алеут» гэжэ флотилиинхид ... ойтоо ехэ амжалта түйлан ... һоор, 354 мянган центнер ... бэлдэхын ороңдо 434.654 центнер ... мяха бэлдээ. Октябрь һарын ... процент дүүргэгдэһэн байна.

Кит баригшадай дунда ... соондо Дальна Востогойхид ... СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ... эй дамжуулгын Улаан тугта ... түгые «Слава» гэжэ флотилиинхид ... саг соо барижа байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Алеут» гэжэ флотили... хидэй дунда шалгарһан «Трудо... командын гашууд КПСС-эй Прим... крайкомой, крайгүйсэдкомой дамжу... Улаан туг абаад байна.

ТАСС-эй фотохроника.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй Зүблөөнэй Деклараци, эб найрамдалай Манифест тушаа хилын саана иигэжэ бэшэнэ

ХИТАД

ПЕКИН, ноябриин 23. (ТАСС). Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй зүблөөнэй Декларацие, эб найрамдалай Манифестые хитад арад һайшаан дэмжэнэ.

Шицзиншаниин металлургическа заводто, Чансиньдяниин паровоз заһабарилгын заводто, Пекинэй хлопчатобумажна хоёрдохи фабрикада, худөө ажахын машинануудые бүтээдэг Пекинэй заводто, тэрэшэлэн Пекинэй олон тоото предприяти болон эмх зургаануудта эдэ шухала документнүүд мүнөөдэр зүбшэн хэлсэгдэжэ гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ.

Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй хабаадалгатайгаар Москвада болоһон Зүблөөн, мүн Зүблөөн дээрэ баталан абтаһан Деклараци, эб найрамдалай Манифест социалистическэ лагериин хүсэ шадалай саг үргэлжэ дээшэлжэ байһые гэршэлэн харуулна гэжэ Шанхайн судна бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд үсэгэлдэр нэгэн дуугаар мэдүүлээ.

Коммунизм илан мандаха юм, мүнөө үеын залуушуул жаргалтай сагта ажаһууха юм гэжэ энигэжэ байһанаа «Фудань» университедэй студентнүүд мэдүүлээ.

Тяньцзинь городой хүдэлмэришэд болон албахаагшад Декларацие, тэрэшэлэн Манифестые эхээр һайшаан дэмжэнэ.

ГДР

БЕРЛИН, ноябриин 25. (ТАСС). Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй зүблөөнэй Декларацие, эб найрамдалай Манифестые ГДР-эй олониитэ эхээр һайшаан ушална.

Үйлэдбэриин эдэбхитэдэй, ниитын ажал-ябуулагшадай, эрдэмтэдэй хэлэһэн үгэнүүдые газетэнүүд толилжо үргэлжэлһөөр. Эб найрамдалай түлөө тэмсэхэ тухайда Манифест дотор хараалагдаһан программа хадаа бүхы хүн түрэлтэнэй һанал бодолые элирүүлэн харуулна, немец арадай аша туһада бүрин зохилдохо байна гэжэ үгэ хэлэгшэд заана. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн профессор Штеснигер Манифест тухай хэлэхэдээ иигэжэ мэдүүлээ: эб найрамдалай энэ Манифест хүн түрэлтэнэй ажабайдалайнь хараа түсэб мүн.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, ноябриин 24. (ТАСС). «Руде право», «Обрана Лиду», «Праце», «Млада Фронта», «Лидова Демократие» гэжэ газетэнүүд мүнөөдэрэйнгөө түрүү бэшэгүүдтэ, редакционно статьянууд дотор эб найрамдалай Манифест тухай бэшээ.

«Руде право» гэжэ газетэ «Дэлхэйдэ эб найрамдал» гэһэн түрүү бэшэг дотороо иигэжэ бэшэнэ: эб найрамдалай түүхэтэ Манифест тухай мэдээсэл хэмэл одонай дэлхэйе тойроһондол адляар түргөөр соностоо.

Социализмын илан мандаал, арадуудай хоорондо ахадүүгэй хани харилсаанай байгуулагдаад байхада эб найрамдал улам бэхижэхэ юм гэжэ хүнүүд этигэнэ.

КНДР

ПХЕНЬЯН, ноябриин 25. (ТАСС). Профсоюзуудай Бүхэ Корейн федерациин ЦК-гэй түрүүлэгшэ Хан Сан Ду гэгшын мэдүүлгэ «Минчжу Чосон» газетэдэ мүнөөдэр толилогдоо. Социалистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэнэрэй зүблөөнэй Декларацие, эб найрамдалай Манифестые Корейн ажалшад эхээр һайшаан дэмжэнэ гэжэ Хан Сан Ду гэгшын мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. КНДР-эй ажалшадай һанал бодол эдэ документнүүд дотор харуулагдана, социализмын агуухэ хэрэг заатагүй илан мандаха юм гэжэ тэдэнэртэ этигэл найдабари түрүүлнэ, эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр тэдэниие зоригжуулна гэжэ автор бэшэнэ.

США

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин ... (ТАСС). Социалистическэ ор... дай коммунистическэ, хүдэлм... нэй партинуудай Деклараци ... мэдээсэлнүүд «Нью-Йорк ... «Нью-Йорк геральд трибюн» ... Йорк уорлд телеграм энд ... газетэнүүдтэ толилогдоо.

«Коммунизм илан манда... харин капитализм өөртөө ... бэлдэжэ байна» гэжэ коммун... ческэ партинуудай улам ... найдабаритайгаар мэдүүлж... һые «Нью-Йорк уорлд ... энд сан» газетэ Декларац... мэдээсэл соогоо бэшэнэ.

Дэлхэйн коммунистическэ ... лөөнэй улам бата нягдлт... во байһан тухайда «Нью-... таймс» газетэ тэмдэглэнэ.

«Дейли Ньюс» газетэ Декл... иин удхые сэхээр хазагай... зууруаа иигэжэ бэшэнэ: «Бүх... хэйе эзэмдэхэ хүсэлтэй ... хай баруунай оронууда ... кумент дотор хэлэгдэнэ.

ЯПОН

ТОКИО, ноябриин 25. (ТА... Социалистическэ оронуудай ... нистическэ, хүдэлмэришэнэ... тинуудай түлөөлэгшэнэрэй зү... нэй Декларацие, эб найрам... Манифестые Японой демокра... ска олониитэ һайшаан дэмж... нь дэлхэй дээрэ эб найрамд... хижүүлхын, шэнэ дайе зайсу... түлөө тэмсэлдэ шэнэ үе нээб... тохёолдуулха байһан тухай ... Японой олониитэ сэгнэнэ.

Японой социалистическэ ... генеральна секретарь Асанума ... «Акахата» газетэдэ мүнөө ... иигэжэ бэшэбэ: Социалисмые ... лан бүхөөр байгуулха арга ... бии байна гэжэ Деклараци ... хэлэгдэнэ. Деклараци дотор ... дэһэн энэ баримта өөрыңгөө ... коммунистическэ партинуудай ... этигэлэг боложо байһые ... харуулна. Японой социалист... парти Декларацида, Манифе... ехэ анхааралтайгаар хандаха ... тэй гэжэ Асанума хэлээ.

Хитадай Арадай Республикын, Мароккын хоорондо баталагдаһан худалдаа наймаанай хэлсээн

ПАРИЖ, ноябриин 24. (ТАСС). Хитадай Арадай Республикын, Мароккын хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээн баталагдаба гэжэ хэблэл мэдээсэнэ. Энэ хэлсээнэй һоор хоёр орон 5.880 миллион франкын сэнтэй эд бараа андалдан абалсаха байна.

Хэлсээнэй һоор, Марокко Хитадай Арадай Республикада зэдэй купорос, суперфосфат, хлопок, рис гэхэ мэтые эльгээхэ юм.

Хитадай Арадай Республика Мароккодо сай, хлопчато-бумажна, торгон бүдүүдые, промышленна түхеэрэлгэ, нютагай промышленностиин бүтээһэн эд бараа, мүн бусадшье зүйлнүүдые эльгээхэ байна.

Индонезиин правительствын заседани

ПЕКИН, ноябриин 23. (ТАСС). Голландиин колонизаторнуудһаа баруун Ирианиие сулөөлхэ тухай асуудалаар национальна соведэй дурадхаһан дурадхалые Индонезиин правительство мүнөөдэр зүбшэн хэлсээ гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Индонезиин правительство энэ асуудалые зүбшэн хэлсээд, премьер-министрын нэгэдэхи орлогшо Харди түрүүтэйгээр тусхай комитедые байгуулха шиидхэбэри баталан абаа. Энэ комитет Баруун Ирианиие сулөөлхэ тушаа тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, правительствын баталамжада табиха юм.

Эблэрэлгын талаар Сириин, Израилиин хоорондохи комиссида Сири бурууршаалгын бэшэг эльгээбэ

ДАМАСК, ноябриин 25. (ТАСС). Эблэрэлгын талаар Сириин, Израилиин хоорондохи комиссида Сири үсэгэлдэр бурууршаалгын бэшэг эльгээгээ. Арабуудай демилитаризованно зонодо Израилиин добтолон ороһонтой дашарамдуулан энэ бурууршаалгын бэшэг эльгээгдэбэ.

Дамаскда хэблэгдэһэн тусхай коммюнике дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: демилитаризованно зонын хойто сектор тушаа арабуудай газар руу 40 израиль яһатан ороод, араб таряашадай элдүүрилжэ байһан газарые буляахые һэдээ.

Демилитаризованно зоно руу израиль яһатанай ороходонь Израилиин бронемашина арабуудые буудаа гэжэ коммюнике дотор заагдана. Тиихэдэнь арабууд урдаһаань харюу үгөө. 10 минутын турша соо болоһон буудалдаанай һүүлээр Израиль яһатан намнуулан гаргагдаа.

НАТО-до хабаадагаг гэшүүн гүрэнүүд Америкын политика эсэргүүсэн тэмсэнэ

ЛОНДОН, ноябриин 25. (ТАСС) НАТО-гой парламентын ... сессидэ һаяхан хабаадагша ... лиин парламентын гэшүүн ... рист Джордж Браун «Санди ... торияэ» газетэдэ статья ... доо. Хойто-атлантическа ... хабаадагшад мүнөө үе ... эбээ таһарба гэжэ Джордж ... статья дотороо мэдэрхэ ...

«Туниста Англи Америка ... буу зэбсэг үгэхэ болоһон ... НАТО-гой гэшүүн-гүрэнүүд ... родо нимэ ехэ арсалдаан ... бэшэ юм, харин НАТО-гой ... гүрэнүүдэй аша туһые США-... Англиин правительствонүүд ... раада абаагүй дээрэһээ ... салдаан гараа юм гэжэ ... мэдүүлээ.

США-гэй шэнэ хорото ябуулга тухай Сириин газетэ иигэжэ бэшэнэ

ДАМАСК, ноябриин 24. (ТАСС) Холбоото Штадууд араб орон... та харша шэнэ хорото ябуулга ... хээр бэлдэжэ байна гэжэ Сири... хүтэлбэрилхы тушаалтад мэдүүл... бэ гэжэ «Аль Джумхур» га... заана.

Редакторай орлогшо
О. ГОМБОЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00592. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 5734.